

תחת מעטה של סודיות מוחלטת שבה שותפים ארבעה מישרדי-משלה מוקם בארץ מיתקן המסכן את בריאותם של מיליונים

נפצע ♦ בעת ששיחק כדורגל עם לדריו, עיתונאי הארץ אמנון (גאון) לי אחותו דניקרה. הוא ריסק את קרסולו

דניקרה נון אנדרוי

דראזנין, סמל ראשון במילואים, המשרת כחובש קרבי. דראזנין (30) הוא ממקימי ומראשי תנועת יש גבול. הוא פסיכולוג במיקצועו, שעשה את התואר הראשון שלו באוניברסיטת תל-אביב ואת השני בכר-אילן.

בא ♦ לארץ לביקור לנזקם סבה, נשיא רפובליקת סיסקאי, מדינת החסות של דרום-אפריקה. וזו ביקורו השני בארץ. בביקור זה הוא מקווה לגייס רופאים לארצו. סוכנו בארץ הוא יוסף שניידר, לשעבר מהפעילים המרכזיים בליגה להגנה יהודית של מאיר כהנא.

חגג ♦ את יום-הולדתו ה-45 העיתונאי ואיש הטלוויזיה יעקב אחימאיר. נולד ברמת-גן, נשוי ואב לשניים. אביו, אבא אחימאיר, היה ממנהיגי ברית הבריונים. אחיו, יוסף, הוא עיתונאי במערב. שימש כסגן-מנהל מחלקת החדשות בטל-וויזיה, עורך ראשי ומגיש מבט לחדשות. עורך מוקד. היה כתב מדיני, ושליח רשות השידור לוושינגטון בשנים 1972-1976. כעל תואר מוסמך בהיסטוריה כללית.

חלפו ♦ 22 שבועות מאז נרצח מפגין שלום עכשו אמיל גריני צ'וויג, מול לישכת ראש הממשלה, בעת שהשתתף בהפגנה שקראה לפיטורי שרה-ביטחון אריאל שרון. עד היום לא עלתה המיסטרה על עיקבות הרוצח.

חלפו ♦ 15 שבועות מאז התחייב ח"כ חות רוני מילוא בפומבי שהוא יתרום עשרה מיליון לירות לקנין לב"י, אם מועמד הקואליציה לתפקיד הנשיא, השופט העליון מנחם אילון, לא ייבחר. הוא לא שילם עד היום, אף לא חלק מהסכום.

חלפו ♦ 58 שבועות מאז פלש צה"ל ללבנון למלחמה שתוכננה ל-72, או לכל היותר 96 שעות.

חגג ♦ את יום-הולדתו ה-77 המוכיר לשעבר של ההסתדרות, יצחק בן-אריה. נולד בבוקובינה, עלה לארץ בגיל 22. למד בבית-הספר הגבוה למדעי-המדינה והכלכלה בבבלי. נשוי למרים ואב לשני בנים, יריב וישעיהו.

מייסדי השומר הצעיר ברומניה, ומפעילי החלוצים שם ובגרמניה. מייסד הקיבוץ גיבעתיים ר' גיבורנו מאז 1932. היה ציר בקונגרסים ציריניים, מזכיר מועצת פועלי תל-אביב בשנים 1938-1939. שירת בצבא הגרמני מאז 1940. בשנים 1941-1945 היה בשבי הגרמנים. נאסר ונתבע למיפוש צבאי בתקופת המאבק. נאסר שנית עם עצירי השבת השחורה בלטרון בשנת 1946: היה מייסדי מפ"ם, ואחד ממזכיריה, ב-1947. בשנים 1959-1962 היה שרת-חבורה. מאמרו עוז לתמורה בטרם פורענות, שפורסם ב-1963, שימש דחף אידיאולוגי למערך מפ"ם א"י—אחדות-העבודה כעבור שנתיים, הקמת מפלגת העבודה ב-1968 וזו קמת המערך עם מפ"ם שנה אחרי כן. בן-אריה יודע כחובב ספרות, תיאטרון ושירה.

חגג ♦ את יום-הולדתו ה-96 הצייר היהודי צרפתי מרק שאגאל. את אודויו שבאו לאחר לו מזל טוב הוא אירח בחווילה שלו בצרפת.

לא ידע שהדבר נעשה על-השבון בריאותו. כאשר תיגרם ההרעלה ההמונית הראשונה — זה יהיה כבר מאוחר מדי.

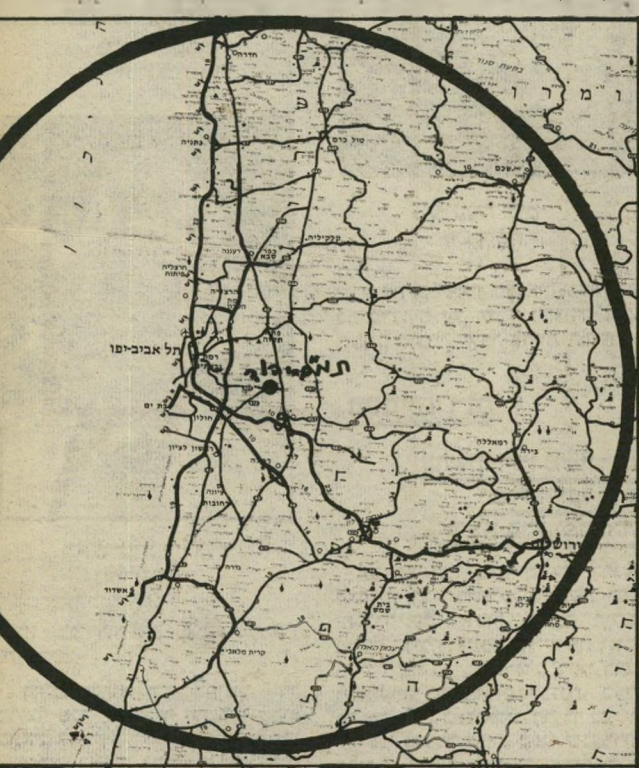
אלה היו רכיו של המודיע. הוא חיזק אתם ברברים שנאמרו בספרות המיקצועית, שממנה לקוחים הנתונים על סכנותיו של הבריליום המופיעים בכתבה זאת.

חקירת העולם הזה העלתה שהמודיע האלמוני אמר רברים מדוייקים קים ביותר.

הפנייה הראשונה היתה למישרד הבריאות. משם הופנה העולם הזה אל הפרופסור אלכס רונגי, יו"ר המכון לאיכות הסביבה, שתפקידו העיקרי הוא להגן על בריאות הציבור מפני מיפעים מסוגו של הבריליום.

תשובתו של הפרופסור רונגי לשא-ל העולם הזה היתה:

בריליון זה חומר סופר-מרעיל. אני יודע למה אתה מתכוון. אתה מדבר על המיפעל כיהוד. משתמשים בני-ייליון כמו שמתמשים בטיטניום.

איזור הסכנה: על פי הספרות המיקצועית, עלולים ענני הגאז הרעיל של הבריליום להיסחף למרחק של חמישים קילומטרים לכל עבר. ככל שקרבת מקום היישוב למיפעל גדולה יותר — רבה יותר הסכנה. במפה זו נראה כל תחום הסכנה של הבריליום, הוא כולל את גוש דן כולו, את ערי השרון, את ערי השפלה, את ירושלים וחלק מהגדה המערבית, על מיליוני התושבים בתחום זה.

(מתכת רעילה אחרת) אבל לטובת העם בישראל — עוזב את הנושא." הפרופסור רונגי לא הסביר מדוע לטובת העם בישראל צריך לעזוב את הנושא. הוא סירב להיפגש עם כתב העולם הזה בטענה שהוא מאוד עסוק, ובכל השבוע אין לו זמן.

יומיים לאחר מכן, נערכה פגישה עם הר"ר שמואל ברנר, מעוזויו של הפרופסור רונגי. הפגישה נערכה בבניין הפקולטה לרפואה של אוני-ברסיטת תל-אביב. הד"ר ברנר גילה לכתב "העולם הזה": "קיבלנו הוראה ממשרד-הבריאות לא להשיב לד"ר הוא היה מוכן לרשום את (המשך בעמוד 68)

אור ירוק למרעילים

הגדה המערבית, שכם, רמאללה, טול-כרם וג'נין.

בישראל זה פשוט

מירדע על הקמת המיפעל — העתיד להתחיל בתהליך הייצור בתוך תקופה של חודשים — הגיע

השכבים המתכתיים, כאשר הם ננשמים, עלולים לגרום לבצקת הריאות. אך בדרך-כלל קל להתגבר על בעייה זאת באמצעות מסננים מיוחדים.

הגאז הנפלט הוא בעייה קשה הרבה יותר. הבריליום מעובד בתוך מיכל אטום, כדי למנוע סכנת פגיעה בעובדים. כדי להגן עליהם, הם מצוידים בחליפות-עבודה מיוחדות, המחולפות מידי יום. יש מקומות שבהם מצוידים העובדים גם במסכות נשימה המצוידות במסננים.

אך אם יש אוכלוסיה המתגוררת בסביבת המיפעל — היא נחשפת הרבה יותר כואשר העובדים לסכנותיו של הבריליום. הגאז הנפלט דרך ארובת המיפעל עלול להינשם על-ידי האוכלוסיה, ולגרום למחלות רם, עור ודרכי הנשימה, שהן חד-מורות ביותר, ועלולות להביא גם למות כאשר הגאז הרעיל הוא מרוכז.

המיפעל שבו ייוצר הבריליום הוא מיפעל-בן של התעשייה האווירית, ת"מ שמו תעשיית מכשירים מדוייקים (קים). המיפעל קיבל לפני שנה את פרס קפלן על תכנונה, פיתוחה וייצורה של מערכת בדיקה משוכללת לאחזקת מערכות ניווט מוטסות עבור חיל-האוויר הישראלי.

המיפעל אינו גדול. הוא ממוקם

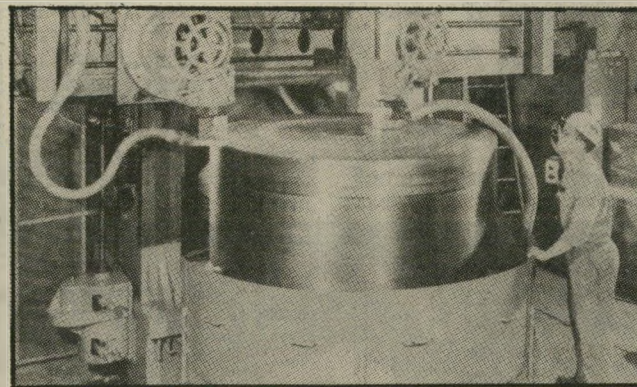
בעוד תקופה קצרה עלולה לרחף סכנה חמורה על כל תושבי אזור המרכז של מדינת ישראל.

שמה של הסכנה: בריליום. אם יוגשמו התוכניות של התעשייה האווירית, יתחיל מיפעל קיים של חברה ממשלתית זאת לעבד את מתכת הבריליום כמיפעל הממוקם בלב האזור שהוא צפוף האוכלוסין ביותר במדינת ישראל. בניגוד מוחלט להוראות הבטיחות הנהוגות בעולם התעשייתי המפותח, בקשר לטיפול במתכת הבריליום.

הרשויות שתפקידן לשמור על בריאות הציבור, כמו גם הרשויות האחראיות על קיום המיפעל, מתעטפות בשתיקה כמעט מוחלטת, ומסרבות להיחייב לנתונים הנוגעים לסכנה החמורה הנוגעת לבריאותם של מיליון ויותר אנשים.

הבריליום הוא מתכת בעלת תכונות מיוחדות, המעובדת בתהליך של עיבוד שבבי במחרטה, בכירסום, או בחיתוך. בתהליך העיבוד של המתכת הזאת נפלטים חומרים בעלי רמת רעילות גבוהה ביותר. משום כך ננקטים בעולם התעשייתי צעדים מיוחדים במינם כדי להגן על העובדים המפעלים ב-בריליום.

וזאת גם הסיבה לכך שבעולם התעשייתי המפותח ממוקמים המיפעלים העוסקים בעיבוד הבריליום במקום מרוחק ממקום יישוב. יש מדינות שבהן ממוקמים המיפעלים

המיתקן נעשה במיפעל בחו"ל. במרכז התצלום נראה המיכל האטום שבתוכו נעשה עיבוד הבריליום. הפועל לובש בגדי-מגן מיוחדים.

בלב אזור השרון, בסמוך מאוד למקום יישוב. מקום היישוב הוא יהוד. בקירבה מסוכנת ביותר למיפעל מצויים סביון, גניתיקה, גניתיקה, ועוד כמה מושבים וקיבוצים. לא רחוק משם שוכנות פתח-תיקוה, גבעתיים ורמת-גן. מדרום מרחפת הסכנה על רמלה ולוד, מצפון — על הוד השרון, הרצליה וכפר-סבא. למעשה — נתון כל מרכז הארץ כסכנת זיהום, ובכלל זה תל-אביב, ירושלים, נתניה, חדרה, וערי

מרכז הארץ בסכנה!

בת עת עיבודו של הבריליום נפלטת שני סוגי חומרים: שבכים וגאז רעיל.